

Data publikacji: 18-10-2012

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII KADENCJA**

Warszawa, dnia 18 października 2012 r.

Druk nr 217

**Pan
Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 84 ust. 1 Regulaminu Senatu my, niżej podpisani senatorowie,
wnosimy projekt uchwały

**w 100. rocznicę powołania parafii pod wezwaniem Świętego Krzyża
w nowojorskiej dzielnicy Maspeth.**

Do reprezentowania nas w dalszych pracach nad tym projektem uchwały upoważniamy
senatora Stanisława Gogacza.

- (-) Dorota Czudowska
- (-) Stanisław Gogacz
- (-) Jan Maria Jackowski
- (-) Stanisław Karczewski
- (-) Janina Sagatowska

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia

**w 100. rocznicę powołania parafii pod wezwaniem Świętego Krzyża w nowojorskiej
dzielnicy Maspeth**

W 1912 r. mieszkańcy polskiego pochodzenia doprowadzili do powstania w dzielnicy Maspeth, która już wówczas wchodziła w skład Nowego Jorku, swoistego centrum szeroko pojętej kultury polskiej. To centrum tworzyły: parafia rzymskokatolicka pod wezwaniem Świętego Krzyża, Polski Dom Narodowy i szkoła. Dzieło to powstawało w wielkich bólach. Dotyczy to zwłaszcza budynku kościelnego i organizacji wspólnoty parafialnej opartej przede wszystkim na przybyszach z ziem polskich będących wówczas pod zaborami. Musieli oni przekonać władze kościelne w Stanach Zjednoczonych, że mimo braku państwa polskiego na mapie Europy celowe jest powstanie parafii polskiej. W 1913 r. staraniem pierwszego proboszcza, ks. Wojciecha Nawrockiego, i polskich parafian została wzniesiona świątynia, rozbudowana w 1950 r. ze względu na wzrost liczby wiernych.

Wokół niej powstawały przez dziesiątki lat polskie inicjatywy. Przy parafii istniała szkoła katolicka. Obecnie aktywnie działa Szkoła Języka i Kultury Polskiej imienia Jana Pawła II. W parafii odbywa się Festiwal Kultury Polskiej. Organizowane są kiermasze polskich wydawnictw, książek i płyt. Przeprowadza się konkursy dla młodzieży o tematyce patriotycznej. Działają zespoły muzyczne (kapela, chór), stowarzyszenia społeczne. Urządzane są obchody dni matki, ojca, odbywają się liczne inne imprezy społeczne. Rok liturgiczny w parafii zachowuje tradycyjny polski charakter (między innymi dzięki charakterystycznym polskim elementom wielkanocnego wystroju, jak ciemnica i Grób Pański), przyciągając do tej świątyni wiernych innych narodowości.

Parafia św. Krzyża w Maspeth jest przykładem wspólnoty jednoczącej Polaków na obczyźnie, zapewniającej im zachowanie tożsamości narodowej i ułatwiającej dostosowanie się do nowego środowiska. Zachowując polski charakter, przyjmuje gościnnie także wiernych pochodzących z innych grup etnicznych.

W 100. rocznicę powstania parafii pod wezwaniem Świętego Krzyża w Maspeth Senat Rzeczypospolitej Polskiej oddaje hołd wszystkim Polakom, którzy z różnych powodów znaleźli się na terenie Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej i pomimo wielkich trudności potrafili zachować polską kulturę, język narodowy i tradycję praojców. Dzisiaj wiadomo, że mogli tego dokonać dzięki tak wspinałym dziełom, jakimi były parafie, szkoły i inne instytucje o charakterze kulturalnym. Stuletnie oddziaływanie polskiego ducha w Maspeth i w wielu innych polskich ośrodkach na terenie USA pozwoliło zbudować trwałe struktury Polonii, która często wykorzystywała swoją siłę i znaczenie dla dobra Macierzy.

Przeżywając wraz ze wspólnotą w Maspeth złoty jubileusz, Senat Rzeczypospolitej Polskiej, jako rzecznik i patron Polonii i Polaków za granicą, wzywa wszystkie środowiska naszych Rodaków na kontynencie amerykańskim do zachowania w szczególnej pieczy bogactwa narodowego, które zostało stworzone przez poprzednie pokolenia. Jednocześnie Senat RP deklaruje swoje poparcie dla przyszłych generacji, którym wspólny Dom, o imieniu Polska, nie jest obojętny. Polonia, Polacy za granicą oraz ich „polskie życie” są naszym wspólnym dobrem.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

UZASADNIENIE

W 1912 r. mieszkańcy polskiego pochodzenia doprowadzili do powstania w dzielnicy Maspeth, która już wówczas wchodziła w skład Nowego Jorku, swoistego centrum szeroko pojętej kultury polskiej. Ówczesny biskup Nowego Jorku nie potrafił zrozumieć, że chociaż Polski nie ma na mapach Europy i świata, to jednak są Polacy. Zapewne determinacja Polaków w zakresie tworzenia wspólnot chrześcijańskich i wielka jedność ze Stolicą Apostolską zdecydowała, że po pokonaniu wielu trudności otrzymali pasterskie błogosławieństwo i w 1913 r. rozpoczęli budowę budynku kościelnego. Czyniono to pod przewodnictwem ks. Wojciecha Nawrockiego, kapłana wywodzącego się z terenów zaboru pruskiego, który przybył do Stanów Zjednoczonych po otrzymaniu absolutorium Uniwersytetu Katolickiego w Innsbrucku.

Pierwszy, stosunkowo mały, budynek kościelny służył wspólnocie do 1950 r. Po zakończeniu II wojny światowej do Maspeth zaczęli przybywać byli żołnierze armii andersowskiej oraz ich rodziny. Budynek kościelny wydawał się zbyt mały. Dlatego zdecydowano o jego rozbudowie. Obecny kształt nadano kościołowi w 1950 r. W międzyczasie powstał piękny budynek szkoły, w którym prace podjęły siostry zakonne ze Zgromadzenia Sióstr Świętej Rodziny z Nazaretu, oraz rozbudowano Polski Dom Narodowy. Od tego czasu mówiono o polskim „Maspecie”.

Historia Maspeth od stu lat jest znaczonej polskością, która dominuje tutaj do dnia dzisiejszego. Wprawdzie przed kilkoma laty została zamknięta szkoła parafialna, ale w jej budynku działa aktywnie Szkoła Języka i Kultury Polskiej imienia Jana Pawła II. Wspólnota szkolna licząca ponad 500 uczniów pracuje pod egidą Polonijnego Centrum Nauczycielskiego. Z grona uczniów i uczennic rekrutują się także zastępy zuchów i harcerzy, którzy kultywują polską tradycję.

Od kilkunastu lat parafia w Maspeth jest miejscem wielkiego wydarzenia kulturalnego, które nazywa się Festiwałem Kultury Polskiej. Obecność przedstawicieli świata kultury z Polski jest świadectwem, że jest to miejsce i czas spotkania z aktualną polską rzeczywistością. Festiwal Kultury Polskiej jest ważnym wydarzeniem nie tylko dla Maspeth, ale dla szeroko pojętej Polonii nowojorskiej.

Praca w parafii wielu kapłanów wywodzących się z Polski gwarantuje także zachowanie pewnych tradycji, które tak pięknie wpisały się w krajobraz naszego życia narodowego.

Bogactwo tradycji bożonarodzeniowych i wielkanocnych, przejawiające się między innymi w dekoracji kościoła, przyciąga wiele osób wywodzących się z innych narodowości i jest pięknym świadectwem polskości na gościnnej ziemi amerykańskiej.

.....
T ł o c z o n o z p o l e c e n i a M a r s z a ł k a S e n a t u
.....